„ASOCIAȚIUNEA" CENTRALA SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | In România 6 lei | In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 285/932

Nr. 73 Joi 16 Martie 1939
12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CANALUL VISTULA-PRUT-DUNĂREA MARITIMĂ

Cu prilejul vizitei ministrului nostru de externe la Varșovia s'au discutat și chestiunile ce interesează strângerea și desvoltarea relațiunilor economice între Polonia și România prin mijlocul căilor de comunicație pe apă. S'a propus în scopul acesta creiarea unor legături între marea Baltică și marea Neagră prin construirea unui canal, Vistula-Nistru-Prut-Dunărea maritimă.

După ziarele din Varșovia s'a și constituit un comitet polon, sub președinția colonelului Kowaleswski, spre a studia construirea canalului proectat și găsirea mijloacelor de finanțare, necesare executării lucrărilor.

Canalul proectat răspunde atât intereselor Poloniei, cât și intereselor României.

Prin tratatul de pace Poloniei i s'a asigurat o eșire la marea Baltică, prin crearea coridorului Dantzigului; dar, atât situația geografică, cât și interesele economice, impun acestei țări cu o populație de peste 30 milioane locuitori și o eșire, la sud, la marea Neagră, care să-i deschidă drumul spre Mediterana.

Canalul proectat, Vistula-Nistru-Prut-Dunărea maritimă, răspunde acestor nevoi, căci el va stabili, pe deoparte, legătura directă între marea Baltică, dela nord și marea Neagră, dela sud; iar, pe de altă parte, va asigura Poloniei drumul maritim spre porturile mediteraneene.

Viitoarea cale navigabilă între Baltica și marea Neagră va creia un important curent de circulație nord-sud, care va contribui la desvoltarea traficului pe Vistula, Prut și Dunărea maritimă.

Dacă luăm în seamă celelalte canale ce s'au construit în Europa centrală, sau cari sunt în curs de construcție, constatăm o tendință accentuată de a se creia un alt curent important de circulație, în Europa centrală, vest spre est, având ca arteră principală Dunărea.

In timpul războiului germanii au realizat legătura între Rin și Weser, printr'un canal. După încheerea păcii ei au început să construiască canalul Rin-Elba și Rin-Main-Dunăre.

„Să presupunem, scrie d. Romier într'un studiu publicat în *„Revue des Deux Mondes"* din Ianuarie 1929, că transportul prin vase de tonaj mare a ajuns posibil între Germania și marea Neagră. Aceasta va fi, nu numai o revoluție nouă în datele traficului european, dar o deviație fundamentală a traficului universal".

Pentru ce? „Jonctiunea basinului Rinului, bogat în cărbuni și în numeroase industrii, cu câmpiile dunărene, bogate în grâne, va creia un sistem economic, atât de puternic și complet, încât va atrage circulația generală. Un curent de schimburi se va stabili între acest sistem, de o parte, Rusia, Orientul mediteraneean și Asia mică, de altă parte".

Se mai proectează un canal, care să lege Dunărea cu lacul Constanța. Prin acest canal se vor scurge în Elveția grânele din țările dunărene și petrolul românesc.

Noul canal, Baltica-marea Neagră, va atrage spre gurile Dunării și mările orientale, transporturile din Polonia și țările baltice, adică din regiunile septentrionale și central-orientale ale Europei către sud. Astfel, se va putea stabili un echilibru în traficul fluvial și maritim european, având ca bază Dunărea noastră, prin acest sistem de canaluri.

Citiți în pagina 8-a:

Situația in Ceho-Slovacia se complică

Va interveni Germania in conflict?

M. S. Regina Maria a Iugoslaviei la Suveranii Angliei

Belgrad, 13 (Rador). — *Se anunță din Londra că Vineri, 10 Martie, Regele și Regina Angliei au primit pe M. S. Regina Maria a Iugoslaviei, care a fost apoi reținută la dejun de Suveranii britanici.*

D. Chamberlain vrea să invite pe mareșalul Goering la Londra

Londra, 13 (Rador).— „Evening Standard" afirmă că d. Chamberlain ar dori să invite la Londra pe mareșalul Goering.

Ziarul crede că dacă negocierile ce vor avea loc între reprezentanții industriilor germane și engleze vor ajunge la un rezultat pozitiv, mareșalul Goering va fi invitat formal la Londra pentru a începe discuția problemelor politice, inclusiv problema coloniilor.

Groaznica nenorocire din com. Adânca (Dâmbovița)

O femeie a pierit in flăcări cu cele două copile ale sale

Târgoviște, 13 Martie

O impresionantă nenorocire s'a întâmplat azi, în com. Adânca.

Copila Maria Gh. Bâscoveanu, în etate de 4 ani, în timp ce mama sa dormea împreună cu o fetiță de 8 luni, s'a apucat să facă foc, cu petrol.

O parte din gaz vărsându-se pe jos și luând foc, flăcările au cuprins îmbrăcămintea copilei.

Mama sa deșteptându-se din somn, a sărit s'o ajute, dar a fost și ea cuprinsă de flăcări.

La țipetele disperate ale celor două victime, soțul, care dormea într'o cameră alăturată, nu a putut să le dea niciun ajutor, deoarece ușa era închisă pe dinăuntru cu cheia. El însuși abia s'a putut salva, sărind pe fereastră.

Copila de opt luni a murit carbonizată, iar mama și cea de a doua fetiță, în stare gravă, au fost transportate la spital, unde, cu toate îngrijirile date, au încetat din viață.

Intreaga locuință a fost distrusă de flăcări.

Coborîrea în criptă a rămășițelor pământești ale Patriarhului Miron

După cum am arătat, toată ziua de eri, dela ora 7 dimineața până la ora 7 seara, cetățenii Capitalei s'au perindat prin fața sicriului cu rămășițele pământești ale Patriarhului Miron Cristea, aducându-i ultimul salut.

Câte patru preoți au stat necontenit de straje la catafalc, în timp ce la căpătâiul defunctului, alt preot citea rugăciunile.

Numeroase coroane de flori sunt depuse în tinda Patriarhiei și de jur împrejurul zidului bisericii.

*

După amiază, toate școalele din Capitală au venit în pelerinaj la Patriarhie, elevii și elevele înclinându-se în fața catafalcului.

*

Delegații Bisericii bulgare, veniți să participe la funeraliile Patriarhului, au oficiat Luni dim. în catedrală, lângă catafalc, un trisaghion pentru odihna sufletului decedatului.

*

Ceremonia coborîrii în cripta dela Patriarhie a rămășițelor pământești ale înaltului chiriarh a început eri la ora 11 dimineața.

Vom publica, în numărul de mâine, amănunțit pioasa ceremonie dela Patriarhie.

Credincioșii defilând prin fața sicriului cu rămășițele pământești ale Patriarhului

CONDOLEANȚELE BISERICII BULGARE

Reprezentanții bisericii bulgare la funeraliile I. P. S. Patriarh Miron au prezintat următorul mesagiu de condoleanțe:

Biserica bulgară împărtășește în mod sincer durerea voastră, fiindcă decedatul a fost nu numai un demn conducător al Sfintei Biserici române dar și un mare Ierarh al ortodoxiei ecumenice. Suntem martorii sentimentelor adânci de durere pe cari le trăește poporul ortodox român. Pentru noi faptul acesta este o dovadă incontestabilă că s'a prăvălit un mare stâlp al Bisericei ortodoxe române surori. Și în fața acestei adânci expresiuni de respect și iubire filială față de amintirea acestui Ierarh renumit, fericitul Patriarh Miron, noi rugăm cu smerenie pe Dumnezeu să dea credinciosului popor român o mângâiere sufletească și să ridice din mijlocul lui totdeauna conducători bisericești vrednici, cu puterea și cu duhul în veci neuitatului Patriarh Miron.

Biserica bulgară participă cu o sinceră durere la fericita adormire neașteptată a Patriarhului Miron. Noi am prețuit totdeauna dragostea întru Domnul de care a fost însuflețit fericitul Patriarh față de Biserica ortodoxă bulgară. De multe ori și în diferite ocaziuni El a dat dovezi de o astfel de dragoste, care izvora din nobleța inimii Sale și din înalta Sa cunoștință ortodoxă-ecumenică.

Prin noi, Biserica bugară și credinciosul popor bulgar, aduc Bisericei ortodoxe române — iubita soră întru Hristos — și binecuvântatei turme poporului român, adânca și curata ei expresiune de condoleanțe și încredințarea că această mare durere găsește în noi un ecou adânc, fiindcă conștiința și duhul ecumenic în Biserica ortodoxă bulgară sunt puternice și active.

Fie ca Atot puternicul Părinte Ceresc să odihnească cu drepții sufletul nobil al acestui Ierarh ales și înalt cărmuitor al prea iubitei surori întru Domnul — Sfânta Biserică ortodoxă română.

† *Mitropolitul Mihail* din Rousse; † *Mitropolitul Kiril* din Plovdiv; Profesor dr. *Ștefan Tzankoff.*

In corpul ziarului:

Condoleanțele primite de guvernul român pentru moartea I. P. S. Patriarh Miron

Publicul, îndreptându-se spre Patriarhie

Ducele de Saxa Coburg Gotha în Capitală

La mormântul Eroului Necunoscut

Zona frontierei noastre de nord

Problema ruteană și colonizarea românească

de R. SEIȘANU

„Journal de Genève", în primul său articol apărut în numărul cu data de 9 Martie a. c., a făcut aluzie la provinciile noastre istorice, Basarabia și Bucovina, în care există o minoritate ruteană.

Acești ruteni nu sunt băștinași; ci s'au infiltrat în masse, sub fostele dominațiuni străine, rusă și austriacă, — în Basarabia de nord, după 1812 și în Bucovina, după 1848.

Ținuturile lor de origină sunt Galiția orientală, Podolia și Volinia.

Dovada că infiltrațiile rutene, în masse compacte, s'au făcut, după anexarea celor două provincii de Rusia și Austria, o avem în datele statistice asupra populațiunii lor, stabilite de organele administrative ale celor două state dispărute în 1918.

Așa, de ex. în Bucovina, după tabela statistică austriacă, au fost în anul 1774 — în ajunul anexării acestui ținut — 63.700 români, 8400 ruteni, 526 evrei și 2374 alte naționalități, — în total, 75.000 de locuitori.

Românii au fost atunci în majoritate covârșitoare.

D. prof. I. Nistor, membru al Academiei Române, într'o conferință ținută la „Institutul de istorie universală" din București, în care s'a ocupat de vechea graniță de nord a Moldovei a amintit că, în urma anexării Bucovinei, s'a instituit la 21 August 1781, din ordinul consiliului aulic din Viena, o comisiune pentru regularea urbarială a proprietăților rurale și urbane din ținuturile Cernăuți și Suceava, sub președinția colonelului Metzger.

Membrii comisiunei austriace au cercetat toate comunele și moșiile din zona frontierei și au examinat actele de proprietate ce i s'au prezentat. Ce s'a constatat din ancheta făcută de această comisiune?

Că toate comunele sunt locuite de români și toate moșiile de la granița Nistrului sunt de drept proprietatea românilor din vremuri străvechi. Rutenii erau pe atunci împrăștiați în câteva sate. Abia după 1848, a început invazia în massă a rutenilor și evreilor din Galiția, Podolia și Volinia, încurajată și organizată de autoritățile austriace cu scopul de a străpunge și disloca blocul românesc din Bucovina.

După tabelele statistice asupra populației Bucovinei, întocmite de austriaci între anii 1774—1910, — în care repartiția pe naționalități s'a făcut pe baza „limbei de conversațiune", s'au înregistrat: 209.293 români, 108.907 ruteni și 11.580 evrei.

Se înțelege dela sine, că cei 8400 de ruteni și huțuli, găsiți de austriaci în Bucovina, în anul 1774, n'ar fi putut spori prin creștere naturală. Sporul lor atât de mare și într'un interval de timp atât de scurt, se explică prin invaziunea în massă a rutenilor.

In aceleași condiții a sporit și numărul evreilor.

Sate întregi românești s'au strămutat din Galiția orientală, Podolia și Volinia, dincoace de Nistru, în nordul Basarabiei și Bucovinei, în ultimele decenii.

Să nu uităm, că și în Nordul Basarabiei rutenii au fost în număr neînsemnat

(Continuare in pag. 2-a)

Un an dela alipirea Austriei la Reich

de AL. GREGORIAN

Prin telefon dela trimisul nostru special

Viena, 13 Martie

Am venit la Viena, exact după un an dela proclamarea Anschluss-ului. Orașul este sub steaguri. Străzile sunt înțesate de germanii sosiți din toate părțile imperiului, la serbările austriace, care sunt și ale germanismului întreg. Tineretul este în plină agitație, aleargă încoace și 'n colo, face exerciții de adunări și de defilări, se pregătește de parada de mâine și vrea să iasă cât mai bine: este doar sărbătoarea lui, căci revoluția de-acum un an e opera tinerimii vieneze. Jertfele și îndrăzneala ei au creat condițiile prielnice restaurării regimului național-socialist.

Găsesc același cadru fastuos și același entuziasm de anul trecut. După o muncă încordată de 12 luni, Viena petrece, Viena pare mulțumită că are de lucru și că a scăpat de evrei, că a fost salvată din starea de mizerie în care o duseseră politicianii republicii, că a fost smulsă din amărăciunea descurajării, că i s'a dat un ideal de viață în marea comunitate germană. Nu mai sunt nici Habsburgii, nu mai este nici monseniorul Seipel, care să umble cu mâna întinsă prin Europa; nici Dollfuss, nici social-democrație, nici comunism, nici Schuschnigg (Schuschnigg este acum un biet petiționar la clemența Führerului) și austriacii văd cu satisfacție că s'a petrecut o schimbare adâncă în destinul țării lor.

Șase milioane de oameni mureau de foame, fiindcă Austria era paralizată și constrânsă la viața artificială de expediente din mila Europei și a finanței internaționale. Planurile de reconstrucție financiară, pe care le aduceau experții dela Geneva, o umileau. Delegațiile și comitetele internaționale, care soseau la Viena ca s'o tuteleze, răneau profund orgoliul lor german. Împrumuturile interne și externe, deficitele bugetare cronice, șomajul, toate aceste nenorociri cari au provocat bancruta republicii și prăbușirea statului federal, au rămas în conștiința lor ca un vis urât, ca o tragică experiență istorică, la care nu vor să se mai întoarcă.

Inainte de Anschluss existau 300 mii de șomeri, din cari 100 de mii numai în Viena. Pasivul bilanțului comercial era de aproape o jumătate miliard șilingi în 1937. Valoarea exportului austriac reprezenta mai puțin de 60% din valoarea importului total al țării. Datoriile statului se cifrau în 1936, la 2 miliarde 63 milioane șilingi. Evreii, deasemeni, realizau 300.000 de capete și țineau în mâinile lor toată organizația financiară și economică a țării, exercitând o influență covârșitoare asupra culturii și politicii austriace, controlând întreaga viață materială și spirituală a țării. Din 146.000 de întreprinderi economice, 36.000 erau în stăpânirea industriașilor semiți; Din 750.000.000 RM., cât reprezenta bogăția Austriei, 300 milioane erau în safe-urile evreești.

Incercările foștilor cancelari Dollfuss și Schuschnigg de a face din Austria un stat viabil, apelurile lor la puterile mondiale, subvențiile și împrumuturile date pe gaj n'au putut îndrepta aproape nimic. N'au făcut decât să prelungească agonia unui stat în mizerie, căci Austriei i-a trebuit, în primul rând, altceva. I-a trebuit un ideal, care să-i miște resorturile morale, s'o trezească din apatia în care căzuse, să-i displeznească voința, s'o pună la muncă, să-i refacă încrederea în puterile ei și să-i dea o credință în destinul său istoric, fiindcă nu mai avea nici unul. Scepticismul și revoluția îi devastaseră conștiința și-i distruseseră întregul echilibru sufletesc. Circumstanțele politice și economice îi aduseseră o existență parazitară. O schimbare trebuia să se producă neapărat și aceasta avea să coincidă, în mod fatal, cu apogeul expansiunii pangermaniste, care a găsit în Adolf Hitler instru-

(Continuare in pag. 2-a)

D. Sivak
noul președinte al Dietei slovace, fost ministru în guvernul Tiso